

ČEZ PETINDVAJSET LET

Milan SELAN*

UDK: 930.253:681.327.8

SELAN Milan: Čez petindvajset let. Sodobni arhivi XXIII, Maribor 2001, str. 154 – 158.

Izvirnik v slovenščini, izvleček v slovenščini in angleščini, povzetek v angleščini.

Avtor opisuje problem berljivosti elektronskih zapisov, starejših od desetletja, nakaže nekaj možnosti za razreševanje tega problema in opredeli nujnost določitve in uporabe standardov za prevzemanje elektronskega dokumentarnega gradiva v trajni arhiv.

UDC: 930.253:681.327.8

SELAN Milan: After twenty five years. Sodobni arhivi XXIII / Modern archives XXIII, Maribor 2001, p. 154 – 158.

Original in Slovenian, abstract in Slovenian and English, Summary in English.

The author describes the readability of the electronic registers over a period of more than ten years, looks at the possibilities for the solution of the problem in question, then verifies the urgency of defining and using the standards for the electronic documentary material entering into archives' files.

Naslov bi bil sicer bolj primeren za kriminalni ali kavbojski film kot pa za prispevek na Sodobnih arhivih, vendar se nanaša na odgovor, ki sem ga pred letom dni dobil prav na tem posvetu. Tetaj me je zanimalo, če v arhivih že razmišljajo o prevzemanju elektronskih dokumentov ter o problemih, ki se bodo s tem pojavljali, o pripravi in predpisu standardov ipd.; odvrnili so mi, da bo to zanimivo šele čez kakšnih 25 let. Presenečen sem bil predvsem nad dejstvom, ki ga računalničarji tako radi pozabljamo, da prihajajo novosti v arhiv dejansko šele z zamikom 20 do 30 let, medtem ko moramo mi novosti uvajati sproti. Po razmisleku pa sem se vendarle (ponovno) začudil nad arhivarji, da o tem premalo razmišljajo, saj bo končno treba gradivo, ki ga v tem času zaznamuje zelo hiter razvoj ter spreminjajoča se tehnologija in standardi, v prihodnosti vsekakor prevzeti v arhiv. Mikrofilmske zapise bomo lahko vedno pregledovali z malo večjim povečevalnim steklom, smo ugotavljali že na prejšnjih posvetovanjih, kako bomo brali pa zapise na optičnih diskih, na trdih diskih, ipd? Poenoteni in predpisani standardi za hranjenje elektronskih dokumentov v arhivu bodo pravgotovo omilili razsežnost tega problema.

Uredba o pisarniškem poslovanju

V letu 1994 izdana Uredba o pisarniškem poslovanju (APP)^[1] določa pravila pisarniškega poslovanja, zlasti način evidentiranja, klasificiranja, spremljanja rokov reševanja upravnih nalog in hranjenja dokumentarnega gradiva, ki ga sprejemajo ministrstva ali nastane pri njihovem delu. Pravila so obvezna tudi za vse druge državne upravne organe: upravne organe in upravne organizacije v sestavi ministrstev (urade, uprave, inšpektorate, direkcije in agencije), režijske obrate, upravne enote, vladne službe, servise (v nadaljnjem besedilu: upravni organi), in za organe lokalnih skupnosti ter za javne zavode, javna podjetja in druge pravne ter fizične osebe, kadar na podlagi javnih pooblastil (koncesij) rešujejo upravne zadeve.

Elektronske zadeve

UPP omogoča (12. člen), da zadeve v celoti vodimo le računalniško, če vse dokumente neke zadeve hranimo le v računalnikih ali na drugih nosilcih zapisov, ki jih brez ustreznih naprav ni mogoče brati. O takih dokumentih in zadevah tudi ni potrebno izdelati kakšnih papirantih zaznamkov, niti ni treba izdelati (izpisati) fizičnega ovoja, ki bi predstavljal zadevo (26. člen). UPP tako tudi omogoča, da se vsi izvirniki dokumentov, potem ko so bili

* Milan Selan, svetovalec vlade, Ministrstvo za notranje zadeve, Ljubljana, Slovenija.

